

فراه، خاستگاه عناب و مرکز گل‌خانه‌های افغانستان

هفته‌نامه دهقان

فراه که از شمار بزرگترین ولایت‌های زراعتی افغانستان است، بیشترین گل‌خانه‌ها را در خود جای داده است. فراه از شمار ولایات گرمسیر بوده که در غرب کشور موقعیت دارد. این ولایت دارای یک واحد مرکزی و ۱۰ واحد دومی است. از شمال با ولایت‌های هرات، نیمروز، هلمند، غور و کشور ایران هم‌مرز می‌باشد. از دیگر ویژگی‌های این ولایت، میوه‌ی منحصر به این ولایت است که نامش عناب است و درآمد اقتصادی زیادی را به باغداران این ولایت به ارمغان می‌آورد.

مساحت این ولایت (۴۹۳۳۹,۱۰۰) کیلو متر مربع بوده و اقلیم آن نیمه‌صحرائی و دارای تابستان فوق‌العاده گرم بوده و زمستان آن معتدل و کم‌باران است. مقدار بارندگی در این ولایت سالانه به طور اوسط بین ۱۰۰-۵۰ میلی متر است و در ارتفاعات مقدار آن تا ۲۰۰ میلی‌متر نیز می‌رسد. ولایت فراه موازی چهار میلیون و ۸۰۰ هزار هکتار زمین‌های زراعتی، بکر و بایر دارد و از جمله ۵۶۰ هزار هکتار زمین‌های زراعتی آبی و ۱۲۰ هکتار للمی بوده (که به اثر خشکسالی سال‌های اخیر کشت للمی به ۵۲ هکتار کاهش یافته) که ساحه زیر کشت سالانه بین ۱۲۰۰۰۰ تا ۱۳۰۰۰۰ هکتار زمین در طی سال‌های اخیر رسیده‌اند. این ولایت تخمیناً در حدود یک میلیون نفر نفوس داشته که بیش از ۸۰ فی‌صد مردم این ولایت مصروف زراعت و مالدار می‌باشند.

معرفی محصولات زراعتی ولایت فراه

ولایت فراه با داشتن موازی ۵۶۰ هزار هکتار زمین‌های آماده به زراعت از جمله ولایت‌های بزرگ زراعتی در سطح کشور بوده که هم‌ساله محصولات زراعتی و مالدار می‌مختلفی در این ولایت تولید و به بازارهای داخلی و خارجی صادر می‌گردد.

با بیان مطلب فوق، اقلام تولیدی این ولایت را به طور مختصر با بیان سطح زیر کشت و مقدار تولید آن به معرفی می‌گیریم.

محصولات گل‌خانه‌ای

ولایت فراه به نام سر زمین گل‌خانه‌های افغانستان مشهور است. در این ولایت بیش از هشت هزار جریب زمین تحت پوشش گل‌خانه‌ها قرار دارد که سالانه مبلغی بیش‌تر از سه میلیارد و ۵۱۰ میلیون افغانی از درک فروش محصولات آن درآمد به دست می‌آید و به تعداد ۲۵ هزار نفر به طور مستقیم و غیر مستقیم در صنعت گل‌خانه‌داری کار می‌کنند.

سبزیجات

سبزیجات، یکی از محصولات عمده‌ی زراعتی این ولایت است که همه ساله مقدار زیادی سبزیجات در این ولایت تولید که در داخل و به بازارهای داخلی و خارجی نیز صادر می‌شود. انواع سبزیجات تولیدی این ولایت قرار زیر است: بادرنگ، رومی، پیاز، بادنجان سیاه، فلفل (دل‌مه‌ای غیردل‌مه‌ای) خربزه، تربز، کدو تنبل، کدوچه، پالک، تراتیزک، گشنیز، ملی، ترب و ریحان.

مقدار زیاد این اقلام صادراتی و مهم تولیدی فراه، به ولایت‌های کشور و کشورهای همسایه صادر می‌شود. موضوع، در جدول زیر به شرح بیش‌تر بیان می‌گردد:

شماره نام محصول نوع کشت/هکتار تولید در سال/تن نوع فصل

تریز تونلی ۱۶۱۰۵ ۶۱۱۹۹۰ بهاری

بادرنگ گلخانه‌ای و تونلی ۹۵۸ ۲۳۹۵۰۰ بهاری و تابستانی

رومی گلخانه‌ای ۴۸۴ ۶۰۵۰۰ بهاری

پیاز ۳۴۰۸ ۹۵۴۲۴ بهاری و خزان

بادنجان سیاه ۲۲۰۶ ۲۴۲۶۶ بهاری

بامیه ۱۰۱۲ ۱۰۱۲۰ بهاری

کدوچه ۷۴۷ ۷۴۷۰ بهاری

۲- میوه‌جات

نظر به اقلیم مناسب و زمین‌های زراعتی فراوان برای میوه‌جات، در این ولایت انواع میوه‌جات موجود است که سالانه مقادیر زیادی میوه در سطح این ولایت تولید و به بازارهای داخلی و خارجی صادر می‌شود. میوه‌ی این ولایت، از نقطه نظر کیفیت، دارایی کیفیت اعلا بوده و طعم خوبی دارد. میوه‌جاتی که در این ولایت تولید می‌شود، قرار ذیل اند: انار، انگور، زرد آلو، آلوچه، شفتالو، بادام، گرنگیچ، پسته، عناب و توت. میوه‌جاتی که از نظر کیفیت و مقدار زیاد آن به ولایات افغانستان و بیرون کشور صادر می‌گردد، در جدول زیر گنجانیده شده اند.

شماره نام محصول نوع کشت/ساحه‌ی کشت/هکتار تولید سالانه/تن

۱ انار ۱۲۷۸۸۸ ۷۹۹۳

۲ انگور ۱۰۳۵۳۰ ۶۹۰۲

۳ عناب ۳۸۱۹ ۱۲۷۳

۳- مالداری

مالداری شغل تعداد زیادی از مردم ولایت فراه است که اعم از مردان و زنان در این زمینه، مشغول کار اند. در این ولایت انواع حیوانات موجود است و شمار زیادی از فارم‌های گاوداری، گوسفندپروری، مرغداری، زنبورداری و ماهی‌پروری فعال و در حال گسترش‌اند. مردم این ولایت علاقه‌مند مالداران و زراعت‌اند. در این ولایت نژادهای مختلف بز و گوسفند موجود است، چون نژادهای گوسفند بلوچی، عربی، غلجایی و قندهاری در ساحات مختلف وجود دارد. شمار گوسفندان در این ولایت به حدود ۵۴۳ هزار و ۷۰۰ رأس و تعداد بز در این ولایت به ۹۰۱ هزار و ۴۰۰ رأس می‌رسد.

همچنان در این ولایت به تعداد ۳۰ فارم گاوداری در سطح ولسوالی‌ها و مرکز فعال است که شمار گاوها ۱۷۱ هزار و ۶۰۰ رأس است. میزان استفاده از گوشت گاو سالانه دو هزار و ۹۰۰ تن در سال است.

۴- ماهی‌پروری

ولایت فراه دارای بستر و فضای مناسب برای انواع فعالیت‌های زراعتی و مالداری است که این امکانات به سرمایه‌گذاری‌های سکتور خصوصی و دولتی نیاز دارد تا در راستای انکشاف و بخش‌های مختلف فعالیت کند و در کنار درآمد خوب، زمینه‌های بهتر کار برای مردم را فراهم سازد.

در جریان سه سال اخیر در ولایت فراه بیش از ۲۰۰ فارم ماهی گرم‌آبی به ابتکار سکتور خصوصی ایجاد شده که اکثراً توسط واترپمپ‌های سولری منبع آبی آن‌ها تأمین و چوپه‌ماهی‌ها را در آن رها می‌کنند. چوپه‌ماهی‌هایی که در این فارم‌ها پرورش می‌یابند، از نوع «گراس کارپ» و «سیلور کارپ» بوده که با شرایط آب و هوایی فراه تطابق محیطی دارند.

۵- زنبورداری

در چهار سال اخیر با همکاری وزارت زراعت، صنعت زنبورداری در ولایت فراه رواج یافته که مردم علاقه‌ی زیادی به نگهداری زنبور عسل نشان داده‌اند. در طی چند سال، ۳۲۰ صندوق زنبور عسل در این ولایت به زنبورداران توزیع گردیده است که قدم مهمی برای پیش‌رفت بخش زنبورداری است و در سال ۱۳۹۷ از صندوق‌های متذکره جهت نسل‌گیری و تولید عسل مورد استفاده قرار گرفته‌اند. به صورت مجموع دو هزار و ۱۱۰ خانواده‌ی زنبور عسل در این ولایت موجود و سطح تولیدات عسل در ولایت فراه ۸,۲ تن است.

۶- مرغداری

در ولایت فراه ۷۲۵ فارم مرغ گوشتی موجود است که ۳۲۰ فارم آن، فعلاً فعال است. مجموع تولیدات گوشت مرغ سالانه چهار هزار و ۱۰۰ تن گزارش شده و شایان ذکر است که تولیدات سالانه‌ی تخم مرغ در این ولایت، هفت میلیون و ۴۱۵ تا است.

مشکلات و چالش‌ها در سکتور زراعت ولایت فراه

در زیر به شماری از مشکلات عمده در ولایت فراه اشاره می‌شود:

دسترسی اندک تولیدکنندگان محصولات زراعتی و مالداری به مارکیت‌های فروش محصولات؛

کمبود آب کافی برای آبیاری زمین‌های زراعتی؛

نبود سیستم صدور سرتیفیکت ISO برای تولیدکنندگان محصولات زراعتی؛

نبود دونه‌ها برای حمایت از برنامه‌های زراعتی و مالداری؛

وارد کردن محصولات زراعتی مشابه در زمان رفع حاصل محصولات محلی یا «دمپنگ پالیسی»؛

نبود سردخانه‌های معیاری برای ذخیره‌ی سبزیجات و میوه‌جات؛

نبود انبارهای معیاری برای ذخیره‌ی غله‌جات؛

نبود انرژی برق؛

کمبود ماشین‌آلات و تجهیزات مدرن زراعتی و عدم آشنایی دهاقین به آن؛

کم‌توجهی دولت در بخش حمایت از محصولات زراعتی و مالداری این ولایت.